
ÖTÜKEN

TÜRKLER VE MÜSLÜMANLIK

TÜRK IRKI NİÇİN MÜSLÜMAN OLMUŞTUR?

İsmail Hami Danişmend

Yayıma Hazırlayan
Mehmet Çalışkan

Notlandıran
R. Doğukan Oruç

ÖTÜKEN

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 1382
KÜLTÜR SERİSİ: 804

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 16267

ISBN: 978-605-155-781-6

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

1.-2. Basım: 1959, Okat Yayınevi
3. Basım: 1994, Burak Yayınevi
4. Basım: 2008, Timaş Yayınları
5. BASIM: Ötüken Neşriyat

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Kapak Resmi: 838'de Amorium'u kuşatan Abbasî ordusuna mensup Türkler. Ioannes Scylitzes, *Synopsis Historiarum*, İspanya Millî Kütüphanesi, Cod. Vitr.26/2. Telif: 11. yy. Nüsha: 1560 civarı.

Kapak Tasarımı: Zafer Yılmaz

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: Karakış Basım

Baskı: Dörtel Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Zafer Mah. 147.Sk. 9-13A Esenyurt-İstanbul
Tel: 0212 565 1166
Sertifika Numarası: 40970

İstanbul- 2019

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İSMAİL HAMİ DANİŞMEND (1892 – 1967)

İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi adlı eseriyle meşhur Türkçü tarihçi. Doğum yılı DİA'da 1889, mezar taşında 1898, *Les Annales de Turquie'*te ise 1895 gösterilmesine rağmen 19 Mayıs 1925 tarihli *Cumhuriyet* gazetesi ve *Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler* kitabının 4. cildine göre 1892 doğumludur.

Babasının görevi sebebiyle çocukluğu Lübnan, Trablusgarp ve Şam'da geçti. Şam İdadisinden mezun olup Mülkiyeye girdi. Mülkiyede okurken "Türklerin En Büyük Kadını" dediği Halide Edip'e "Münzevi" adında bir aşk şiiri yazdı. Buradan mezun olmasını takiben Hariciye Nezaretinde kâtiplik yaptıysa da kısa sürede görevinden ayrıldı. Darülfünun ve Mülkiyede tarih hocalığı yaptıktan sonra, Bağdat Hukuk Mektebinin müdürlüğüne atandı ve Bağdat'ın kaybedilmesine kadar burada kaldı.

İşgal döneminde önce Mustafa Kemal Paşa ve Fethi Bey'le *Minber* gazetesini, onun kapanmasının ardındansa *Memleket* gazetesini çıkarttı. Bu gazetede yazdığı milliyetçi yazılar sebebiyle Damat Ferit Hükümeti ve İngilizlerin tepkisini çekerek Anadolu'ya geçti. Sivas Kongresine İstanbul delegesi olarak katıldı ve kongrede divan kâtipliği yaptı. Kongrede Amerikan mandasını savunanlardan olduğu için tepki çekti. Aynı zamanda Sivas'ta çıkartılan *İrade-i Milliye* gazetesinin başyazarlığını yaptı.

Kongreden sonra evvela Merzifon'daki amcasının yanına, ardından İstanbul'a giden İsmail Hami, abisi vasıtasıyla Barselona konsolosluğuna atandı. Kurtuluş Savaşı'ndan sonra yurda döndüğünde Paris'te Millî Mücadele aleyhinde gazete yayımladığı iddiasıyla İstiklal Mahkemesi karşısına çıktıysa da beraat etti. Bununla beraber Paris'teyken son Halife Abdülmecid ile Abdülmecid'in kâtibi Salih Keramet vasıtasıyla temas kurduğu ve ondan para aldığı anlaşılmaktadır.

Sonraki yıllarda kendisini dil ve tarih çalışmalarına veren İsmail Hami, I. Türk Dil Kurultayına katıldı. *Türklerle Hind Avrupalıların Menşe Birliği* ve *Sümer - Türk Dil Birliği* gibi eserleriyle "Güneş Dil Teorisi"ni destekledi. Fransızcadan tercümeler ve sözlükler hazırladı. Hüseyin Sadeddin Arel'in çıkarttığı *Türklük* mecmuasında başyazarlık yaptı.

Türk tarihini Türkçü bir anlayışla ele alan Danişmend'in en önemli eseri *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*'dir. Bu eserinde Osmanlı tarihinin belli başlı olayları kronolojik bir sıraya konulurken, devşirmelerin ihanetleri gözler önüne serilmiştir. Eser 1924'e kadar geldiği halde Mustafa Kemal Paşa ve Kurtuluş Savaşı'ndan bahsedilmemesi tepki çekmiş, Milli Türk Talebe Birliği tarafından yakılmıştır. Danişmend kitabın küllerini toplayarak ömrünün sonuna kadar saklamıştır.

Yukarıda zikredilen eserleri dışında *İzahlı İslam Tarihi Kronolojisi*, *Türkler ve Müslümanlık Türk Irkı Niçin Müslüman Olmuştur?*, *Ali Suavi'nin Türkçülüğü*, *Garb Menbalarına Göre Garb Medeniyetinin Menbaı Olan İslam Medeniyeti*, *Garb Menbalarına Göre Eski Türk Seciyye ve Ahlakı*, *Garb Menba'larına Göre Eski Türk Demokrasisi*, *Garb Menba'larına Göre Garb İlminin Kur'an-ı Kerîm Hayranlığı*,

İstanbul Fethinin İnsani ve Medeni Kıymeti, Fâtih'in Hayatı ve Fetih Takvimi, Türklük Meseleleri, Sadrazam Tevfik Paşa'nın Dosyasındaki Resmî ve Hususi Vesikalara Göre 31 Mart Vak'ası, Türk Tarih Kurumuna Açık Mektup gibi eserleri kaleme almıştır. Ayrıca Ayşe Osmanoğlu'nun "Babam Sultan Abdülhamid" başlığını taşıyan hatıralarını yazmasında Atsız'la beraber etkili olmuştur.

Çeşitli mahlaslarla şiirler yazan İsmail Hami, "Rabia Hatun" şiirleriyle ses getirmiştir. Bundan asırlar önce yaşayan ve Azerbaycan şivesiyle yazan "Rabia Hatun" adında bir kadın şaire ait şiirler bulduğunu iddia etmiş, bu şiirler uzun müddet edebiyat çevrelerini meşgul etmişse de şiirlerin gerçekte İsmail Hami'ye ait olduğu ortaya çıkmıştır.

İsmail Hami Danişmend, her cumartesi evinde meclis tertip eder, misafirlerini ağırlardı. Tarihçiler, edebiyatçılar, şairler, yazarlar bu ziyafette toplanırlardı. Atsız ve Yılmaz Öztuna'nın, Öztuna ve Alparslan Türkeş'in tanışmaları bu mecliste olmuştur.

Eşi Nazan Hanım'ın 1947'deki ölümüyle sarsılan Danişmend, Hüsniye Doğan ile evlenmiş, fakat ayrılmışlardır. Daha sonra Sıdıka Hanım'la evlenen Danişmend'in son eşi ise İclal Hanım olmuştur.

Fransızca, Arapça, Farsça, Almanca ve Latince bilen Danişmend, 12 Nisan 1967'de böbrek yetmezliğinden kaldırıldığı hastanede vefat ederek Zincirlikuyu Mezarlığı'na defnedildi.

Yayınevinin Notu

İsmail Hami Danişmend'in imlasına, özel isimlere getirilen kesme işaretleri ile büyük-küçük harf kullanımına ilişkin birtakım tasarruflar haricinde müdahale edilmemiştir.

İÇİNDEKİLER

Tavzih 9

I
İslâmiyyeti Millî ve Mahallî Bir Arap Dini Gibi Gösteren Fâhiş İddia 11

•

II
İslâmiyette Kültür Dâireleri 40

•

III
Müslüman - Arap Ordularının Orta-Asya Gazasında Türk Irkına Mağlûb Olması . 47

•

IV
Türk Irkının İhtida Sebepleri..... 54

•

V
Türklükle Müslümanlık Arasında İman ve İtikad Birliği..... 60

•

VI
Türk ve İslâm Aile Hukukları Arasındaki Yakınlıklar 72

•

VII
Arap Irkının Tarihî Türk Düşmanlığı 108

•

VIII
Kur'ân'ın Arap Irkını Tehdid Eden «İnzar» Âyetleri 131

•

IX
Kur'an'da Arap Kavminin Yerine Geçeceğinden Bahsedilen Millet Meselesi..... 136

•

X

«İnzar» Ayetlerinde Bahsedilen Mübeşşer Milletin Türk Irkıyla Tefsiri 139

•

XI

Türk Irkı Lehindeki Hadîsler 147

•

XII

Arapların İslâm Âlemini Ma'nen ve Maddeten Parçalayan Müfrit Irkçılığı 156

•

XIII

İslâm Âleminîn Üç Hilâfet Dâiresine Ayrılması 172

•

XIV

İslâm Âleminin Perişanlığından İstifade Eden Bizans'ın İstirdad Hamleleri ve Haremeyn'i Tehdidi 177

•

XV

İslâmın Başından Çekilen Arap Kavminin Cismânî Hakimiyyet Haklarını Türk Irkına Devretmesi 185

•

XVI

İslâmın Oğuz-Türkünden ve Türkün İslâmiyetten Aldığı Kuvvet 205

•

Bibliyografya 214

TAVZİH

İslâm âleminin umumî tarihini göz önüne getirecek olursak, Meşrık'dan Mağrıb'a[1] kadar hemen bütün Müslüman milletlerin kılıç altında ihtida etmiş[2] olduklarını görürüz; hattâ Arap kavmi bile işte öyle ihtida etmiştir. Yalnız Türk ırkı muhteşem bir istisna teşkil etmektedir: Emevîler devrinden Orta-Asya fütuhatında Müslüman-Arap ordularını birçok hezimetlere uğratan bu muzaffer ırk acabâ neden dolayı nihayet mağlûbun dinini kabul ederek kütleler hâlinde toptan ihtida etmiştir? Bu mesele fevkalâde bir ehemmiyeti hâiz olduğu halde her nedense şimdiye kadar esaslı bir surette tedkik edilmemiştir.

Kur'ân-ı Kerîm'in bâzı mu'cizevî âyetlerinde Arap kavminin yerine Arap olmayan başka bir kavmin geçeceği tebliğ olunmuş ve Milâd'ın On-birinci asrında bu İlâhî tebşir[3] tahakkuk ederek Abbâsî hilâfeti İslâm âlemi üzerindeki cismânî saltanatını Türk ırkına resmen ve hattâ merasimle devretmiştir. İşte o zamandan beri tam dokuz asır İslâmın başında ve dünyanın üç kıt'asında bu kudretli ırkın Tevhid akidesi uğruna durmadan kan döküp can vermesi de ancak ilk ihtidâ sebeplerine bağlanmak suretiyle izah edilebilecek bir vaziyettir.

1947 - 1955 seneleri içinde neşredilmiş olan *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi* ismindeki dört ciltlik eserimiz tarzında mufassal[4] bir İslâm tarihi kronolojisi hazırlarken, böyle bir Medhal[5] cildiyle Türkün ihtidâ sebeplerini tavzih ve izaha teşebbüsü işte bundan, yâni İslâm tarihinin umumi hâkimiyyet itibariyle Arabla Türke münhasır iki büyük devre ayrılmasından dolayı zarûrî görüyoruz.

İsmail Hami Danişmend

---

1 Doğu'dan Batı'ya.
2 Hidâyet bulmuş, İslâm'a girmiş.
3 Müjde.
4 Ayrıntılı.
5 Giriş.

I
İSLÂMİYYETİ MİLLÎ VE MAHALLÎ BİR ARAP DİNİ GİBİ GÖSTEREN FÂHİŞ İDDİA

On-sekizinci asrın ilk yıllarına kadar müteassıp Garb'ın ilim âleminde İslâmiyyet hiçbir zaman bîtaraf bir tetkik mevzûu ittihaz edilmemiş,[1] bu sâhada neşredilen bütün eserlerde Ehl-i-salîb[2] asırlarının o kap-karanlık zihniyetiyle mütemâdiyen tahkirler ve tezyifler[3] savrulmuş ve bilhassa Avrupa Hıristiyanlığını uzun zaman tehdid etmiş olan Müslüman-Türk tehlikesi Papalık makamının da bu gibi neşriyyâtı teşvik etmesinde çok mühim bir âmil[4] olmuştur. İşte bundan dolayı Osmanlı inhitatının[5] Garp âlemindeki tehlike hissini gittikçe izâle etmesi,[6] Avrupa ilmine asırlarca te'sir etmiş olan Hıristiyanlık taassubunun gevşemesinde ve İslâmiyyete karşı biraz daha bîtaraf bir zihniyet uyanmasında herhalde ihmâl edilemiyecek bir müessir sayılabilir.

İslâm dinini ilk defa olarak bitaraf bir gözle tedkike teşebbüs eden Holândalı müsteşrik Adrien Reland'ın *De religione Mohammedica* ismindeki Lâtince eserinin Üçüncü Ahmed devrine tesadüf eden 1705 tarihinde neşredilmesi, o bakımdan çok mühim bir hâdise demektir: Bu ilk bitaraf müellifin ilim tarihinde iz bırakan o mühim eserini biraz sonra kardeşi Pierre Reland Fransızcaya terceme edip 1721 tarihinde *La religion des Mahometans, exposee par leurs propres Docteurs, avec des eclaircissemens sur les opinions qu'on leur a faussement attribuees* ismiyle ve bâzı ilâvelerle La Haye'de neşretmiştir. O tarihten itibaren İngiltere'de, Fransa'da, Almanya'da ve nihayet bütün Avrupa memleketlerinde İslâmın hakiki mâhiyyetini tesbit uğurunda yazılmış eserler gittikçe çoğalıp Şarkıyyât[7] sâhasında İslâmiyyât yeni bir ilim hâline gelmiş, fakat bu iki buçuk asırlık mesâi-

---

1 Sayılmamış.
2 Haçlı.
3 Aşağılamalar ve küçümsemeler.
4 Sebep.
5 Son buluşunun, yıkılışının.
6 Gidermesi.
7 Doğu Araştırmaları.

nin te'min ettiği tekâmüle[8] rağmen İslâmiyyete karşı Hıristiyanlık zihniyetinin ilmî eserlerdeki hissî tezahürleri mütemadiyen devam edip durmuştur. Bu vaziyetin en tuhaf delillerinden biri de, İslâm dinini millî ve mevziî bir Arap dini şeklinde târif eden Garp müelliflerinin o fâhiş dalâletlerinde[9] gösterilebilir. İlim zihniyetiyle hiçbir alâkası olmayan bu garîb iddiâya Tarih-i-edyan mütehassıslarının,[10] İslâm tarihi veyahut umumî tarih müelliflerinin eserlerinde pek sık tesadüf edilir; meselâ 1842 de *Histoire politique des peuples musulmans* isminde iki ciltlik bir İslâm tarih-i siyasîsi neşretmiş olan J. Barrau, birinci cildinin üçüncü sahifesinde Resûl-Ullâh'ın uzun bir tefekkür devresi geçirmiş olduğunu anlattıktan sonra, şöyle bir iddiada bulunmuştur:

> «Nihayet Arabistan'ı ıslâh etmek gibi cesurâne bir proje tasarladı. Bunun için her şeyden evvel dinî ve medenî bir kanun lâzımdı, işte bu lüzumu hissedip hep bununla meşgul oldu!»

Bir hıristiyanın İslâmiyyeti bir insan eseri telâkki etmesine bir şey denilemezse de, hangi dine mensup olursa olsun herhangi bir ilim adamının İslâm dinini Arabistan'a münhasır millî ve mahallî bir ıslâhat hareketi şeklinde tasvire kalkışması ilim zihniyetiyle nasıl te'lif edilebilir?

Alexandre Mazas isminde bir müellifin de Şark'ın meşhur adamları hakkında *Hommes illustres de l'Orient* ismiyle 1847 tarihinde neşredilen iki ciltlik bir eseri vardır; bu müellif de birinci cildinin 18'inci sahifesinde İslâmın ulu Peygamberinden «Arabistan'ın vâzı-ı kanunu»[11] diye bahsettikten sonra şöyle bir iddiâda bulunur:

> «Müteferrik[12] bir halde bulunan Arapları ayni bir kanun altında toplamayı düşünüyordu!»

Meşhur müsteşrik L.-A. Sedillot bile, *Histoire generale des Arabes*

---

8 Gelişime.
9 Sapkınlıklarında.
10 Dinler Tarihi uzmanlarının.
11 Kanun koyucusu.
12 Dağınık.

ismindeki iki ciltlik tarihinin 1877'de neşredilen ikinci tab'ının birinci cildinin 59'uncu sahifesinde ayni ilmî gafletten kendini kurtaramamış, o da İslâmiyyetin arefesinde Peygamberimizden bahsederken şöyle bir iddiâda bulunmuştur:

> «Vatanının müstakbel mukadderâtı zihnini kurcalıyor ve ona kudret ve azamet bahşetmek istiyordu.»

En büyük Fransız müsteşriklerinden Clement Huart'ın muhtelif eserleri içinde bir de *Histoire des Arabes* isminde bir İslâm tarihi vardır; 1912'de neşredilen bu meşhur eserin birinci cildinin 183'üncü sahifesinde İslâmiyyet her nedense işte şöyle tasvir edilir:

> «Araplar için kurulmuş olan İslâm dini sonraları menşe', âdet ve zihniyet itibariyle birbirlerinden tamamiyle ayrı milletler tarafından kabul edilince pek ehemmiyetsiz birtakım teferruattan başka tadilâta uğramamış, sâliklerini pek çetin birtakım a'mâl[13] ile mükellef tutmuş ve meselâ kutup havâlisinde oturan cemâatler ihtida ettikleri takdirde nasıl tatbik edilebileceği mühim bir mesele teşkil eden oruç farizasını ve On-dokuzuncu asırda buharlı gemiler keşfedilip de son derece kolaylaşmış olmadığı takdirde Uzak-Şark ve Uzak-Garp cemâatlerinin ekserisi için edâsına imkân olmayan Hac mükellefiyyetini mecburî kılmıştır.»

İslâm dinindeki mükellefiyyetlerin imkânla mukayyed[14] olduğundan bîhaber görünen Huart'ın bu fıkrasında bahsimizle alâkadar en mühim nokta, İslâmiyyeti «Araplar için kurulmuş» millî bir din zannetmesi veyahut beşerî din vasfını Hıristiyanlığa hasredebilmek için öyle göstermek istemesidir.

P. J. Andre'nin 1922'de *L'Islam et les races* ismiyle neşredilen iki ciltlik eserinin birinci cildinin 24'üncü sahifesinde de Resûl-Ullâh'ın gayesi:

> «Yeni bir din, yâni Arapların müşrikliği île vahşiyâne a'mal-i diniyyelerine[15] nihayet vermek üzere ıslâh edilmiş bir din kurmak»

şeklinde izah edilir.

---

[13] İşler, ibadetler.

[14] Kayıtlanmış.

[15] Vahşice dinî ibadetlerine.

İsveç akademisi âzâsından Profesör Nathan Söderblom'un Neuchâtel üniversitesi profesörlerinden W. Corswant tarafından 1925 de Fransızca nüshası neşredilen *Manuel d'Histoire des Religions* ismindeki eserinin 162'nci sahifesinde şu garîb iddiâya tesadüf edilmektedir:

> «Muhammed'in Kitâb-ı-Mukaddes[16] dinleri hakkındaki malûmatı kifayetsiz[17] olduğu için, Allâh'ın her millete ayrı bir peygamber gönderdiğine ve ezcümle Mûsâ'nın Yahudilere ve İsâ'nın da Hıristiyanlara gönderilmiş olduğuna zâhib oldu.[18] Bu peygamberler vatandaşları tarafından hep sahtekâr telâkki edilmişlerdir. Eski dinlerin hiçbiri Araplara uygun değildir ve onlara hitâb etmemiştir. Muhammed ise Araplara Rûz-i-cezâ'nın[19] muhakkak olduğunu tebliğ etmek ve azâb-ı ebediden[20] kurtulmak için yol göstermek üzere Allâh'ın göndermiş olduğu Peygamberdir!»

Hendrik van Loon'un Fransızca nüshası 1937'de *Histoire de l'humanite* ismiyle Paris'de neşredilen eserinin 112'nci sahifesinde de ayni dalâleti ifâde eden şöyle bir cümle verdir:

> «Muhammed Arap milletinin Mûsâ'sı olmaya karar verdi!»

Meşhur Alman müsteşriklerinden Profesör Brockelmann bile İslâmiyyetin hakikî mâhiyyetini anlamamış veyahut anladığı halde hissiyyâtına kapılıp meseleyi tahrife kalkışmış olmalı ki, *Histoire des peuples et des fîtats İslâmiques* ismindeki Fransızca nüshası 1949'da neşredilmiş olan İslâm tarihinin 40'ıncı sahifesinde Resûl-Ullâh'ın hiçbir zaman gözünü ayırmadığı «Büyük gayesinin tekmil[21] Arabistan'a hâkim olmak»dan ibâret olduğunu iddiaya kalkışmakta hiçbir mahzur görmemiştir!

İlmi taassuba âlet etmek gayretinden dolayı düşmediği gaflet ve dalâlet kalmayan müteassıp katolik ve İslâm düşmanı müsteşrik Leone Caetani'nin *Annali dell-İslâm* ismindeki İtalyanca eserinin *İslâm*

---

16 *Eski Antlaşma* (*Tevrat*) ve *Yeni Antlaşma*'yı (*İncil*) kapsayan kutsal kitap.

17 Yetersiz.

18 Olduğunu zannetti.

19 Ceza gününün, ahretin.

20 Sonsuz azaptan.

21 Bütün.

Tarihi ismindeki Türkçe tercemesinin 1925'de neşredilen dördüncü cildinin 415-416'ncı sahifelerinde de ilme ve hakikate meydan okur gibi ortaya atılan şu gülünç iddiâya tesadüf edilir:

> «Kur'ân'ın gayr-i kaabil-i i'tirâz[22] olan şehâdeti, Grimme'in bütün kitâb-ı kudside[23] Peygamberin tekmil beşeriyyete şâmil[24] bir vazife-i risâletine[25] hiçbir îma bulunmadığı hakkındaki ifâdâtını te'yid ediyor.[26] Muhammed yalnız Arabistan'ı düşünüyordu: Hattâ ihtimal ki Arabistan'ın da ancak bir kısmını göz önünde tutuyordu; çünki her peygamberin hususî bir millete gönderildiği, hiçbir zaman bütün beşeriyyet için gönderilmediği yolundaki Yahudi telâkkiyatından[27] ayrılamamıştı. Muhammed bütün Arabistan'ı tamamen İslâmiyyete idhâl ve Arabistan'da te'sis-i sulh-u-sükûn edemeden[28] vefât ettiği cihetle, Cezîret-ül-Arab[29] hududlarından öteye enzârını[30] atfedebilmek fırsatını hiç bulmamıştır!»

Leone Caetani işte bu câhilâne izahiyle İslâmın ulu Peygamberini âdetâ bir kabile kâhini şeklinde târife kalkıştıktan sonra, ayni cildin 416-417'nci sahifelerindeki izâhâtında[31] da İslâmiyyette «Bütün beşeriyyete şâmil bir vazife-i risâlet mefhumunum ancak hadîsde» ve İslâmın intişârı devrinde ortaya atıldığını hiç tereddüd etmeden iddiâ edecek kadar ileri gitmektedir.

Bruxelles serbest üniversitesi profesörlerinden Armand Abel'in *Le Coran* ismindeki eserinin 1951 Lausanne tab'ının 16'ncı sahifesinde de Resûl-Ullâh'ın risâlet vazifesi «Kendi ırkıyla milletine mensup insanların irşâdı» şeklinde târif edildikten sonra, 104'üncü sahifedeki 23'üncü hâşiyede Hazret-i Muhammed sırf «Arap milletinin peygamberi» gösterilmektedir!..

---

22 İtiraz etmek mümkün olmayan.
23 Kutsal kitapta.
24 Bütün insanlığı kapsayan.
25 Elçilik görevine.
26 İfadelerini onaylıyor.
27 Görüşlerinden.
28 İslâmiyet'e dâhil edemeden ve Arabistan'da barış ve güvenliği sağlayamadan.
29 Arap yarımadası.
30 Bakışlarını.
31 Açıklamalarında.

Ayni hatâya Gaudefroy-Demombynes'de de tesadüf edilir: Muhtelif müsteşriklerin İslâmiyyet hakkındaki konferanslarını bir cilt hâlinde cem'eden[32] ve *L'Islam et la Politique contemporaine* ismiyle 1927'de neşredilen eserin başındaki konferansının 3-4'üncü sahifelerinde bu kıymetli âlimin şu büyük zühûlüne[33] hayret etmemek kaabil midir?

> «Kur'ân nedir? Kur'ân, bir Arap peygamberi tarafından Arapça olarak Araplara tebliğ olunmuş bir vahy eseridir. Bu itibar ile her şeyden evvel Araplara mahsus bir dinin kitabı demektir; bu kitabın zuhur etmiş olduğu muhit yüksek bir dine, yâni beşeriyyetin büyük dinlerinden birine beşiklik edebilecek bir muhit olmaya hiç müsaid görünmemektedir!»

Yanlış telâkkileriyle gayr-i-ilmî iddiâları hakkında küçük bir fikir vermek üzere yalnız birkaçını zikretmekle iktifâ ettiğimiz bu Hıristiyan Garp müelliflerinin ileri sürdükleri esassız nazariyyeler[34] şu dört noktada toplanabilir:

— İslâmiyyetin millî ve mahallî bir Arap dini şeklinde târifi;

— Resûl-Ullâh'ın, risâlet sâhası Arabistan'a münhasır[35] bir Peygamber gösterilmesi;

— İslâmın beşerî bir din evsâfından[36] mahrum olmak iddiâsı;

— Hazret-i Peygamberin İslâmiyyeti tekmil Arabistan'a hâkim olmak gibi siyasî bir gaye uğrunda te'sis etmiş olduğu hakkındaki fahiş telâkki.

Bu dört telâkkinin birleştiği nokta, İslâm dininin Araplara ve Arabistan'a münhasır millî ve mahallî bir din olmak iddiasıdır.

Bu iddiâda bulunan Müslüman müellifler bile vardır: Bunların en yenilerinden biri de «Academie internationale d'histoire des sciences» ismindeki beynelmilel müessesenin âzâsından İranlı Aly Mazaheri (= Ali Mezâhirî) dir. Bu zâtın 1951'de *La vie quotidienne des Musulmans au Moyen âge* ismiyle Paris'de neşredilen Fransızca eserinin başlarında Tasavvufun İslâmiyyet üzerindeki te'sirleri hakkında

---

[32] Toplayan.

[33] Yanılışına.

[34] Teoriler.

[35] Sınırlı.

[36] Niteliklerinden.